

Symposium “Democratie in dialoog: bestrijding van intimidatie en polarisatie in politiek en openbaar bestuur”

Vrijdag 11 oktober 2024 in Theater De Nieuwe Kolk, Weierstraat 1 in Assen

PROGRAMMA

10.30: Inloop met koffie en thee

11.00 **Opening** door Henk Nijmeijer (dagvoorzitter), Jaap de Jonge (voorzitter Asser Regenboog Alliantie), Yvonne Turenhout (gedeputeerde provincie Drenthe) en Jan Broekema (wethouder gemeente Assen)

11.20 Spreker 1: **Anne Louise Schotel**

LHBTI-vertegenwoordigers en belangen zijn steeds zichtbaarder in de Nederlandse politiek. Maar deze toegenomen zichtbaarheid gaat gepaard met weerstand, polarisatie en soms geweld. Dr. Anne Louise Schotel duidt deze ontwikkelingen op basis van haar wetenschappelijk onderzoek naar LHBTI-vertegenwoordiging aan de Universiteit van Amsterdam. Ze schetst welke uitdagingen LHBTI-politici moeten navigeren en wat de invloed van polarisatie is op de politieke zichtbaarheid van seksuele en genderdiverse minderheden.

Na deze lezing kunnen vragen gesteld worden.

11.50 Spreker 2: **Kim van Sparrentak**

Kim van Sparrentak, Europarlementariër voor de European Green Party en co-voorzitter van de LHBTIQ+ Intergroup, zal tijdens het regenboogsymposium ingaan op de digitale dimensie van haat en intolerantie. Waar komt deze haat vandaan, waarom staat deze haat vaak bovenaan je tijdlijn en bovenal wat kunnen we, vanuit Europa, doen om te zorgen voor een veilig online dialoog. Kim's bijdrage zal onderbouwen waarom een open, veilige digitale publieke ruimte essentieel is voor een gezonde democratie en hoe Europese wetgeving hierin kan voorzien.

Kim heeft een achtergrond in Politicologie en Urban Environmental Management en zet zich al jaren in voor sociale en ecologische rechtvaardigheid en is sinds 2019 Europarlementariër voor GroenLinks.

Ook na deze lezing kunnen vragen gesteld worden.

12.25 Spreker 3: **Rabin Baldewsingh**

Discriminatiecijfers stemmen niet vrolijk: 'Samenleving moet zich zorgen maken'

Rabin Satnarainsing Baldewsingh (Paramaribo, 26 juni 1962) is een Nederlands bestuurder en politicus, schrijver, dichter en filmmaker van Surinaams-Hindoestaanse afkomst. In 2021 werd hij Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme (NCDR). Eerder was hij raadslid en wethouder namens de Partij van de Arbeid in de gemeente Den Haag.

Op 15 oktober 2021 werd Baldewsingh benoemd in de functie van Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme. Het jaar daarop bracht hij het eerste Nationaal Programma tegen Discriminatie en Racisme uit, dat werd aangeboden aan minister Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Vanuit zijn functie roert Baldewsingh zich herhaaldelijk in het maatschappelijk debat.

In april van dit jaar verscheen het jaarlijkse rapport van het Ministerie van BZK, waaruit bleek dat bij de politie en anti-discriminatiebureaus vorig jaar weer meer meldingen binnen kwamen van discriminatie, vooral van antisemitisme en discriminatie van moslims. Ook trans personen deden vaker een melding. Het is het vierde jaar op rij dat het aantal meldingen toeneemt. Ook de meldingen vanuit de lhbt+-gemeenschap nemen toe. "Zij ervaren ontzettend veel discriminatie, en bij hen gaat het om bedreigingen en ook om geweld. Daar moet je je echt zorgen over maken als samenleving."

Rabin Baldewsingh legt uit hoe de politieke verharding in Den Haag zijn uitwerking heeft in de rest van Nederland en vanuit de dagelijkse praktijk neemt Baldewsingh u mee in boeiende verhalen.

Ook na deze lezing kunnen vragen gesteld worden.

- 13.00   Pauze en lunch
- 14.00   Workshopronde 1 – duur: 45 minuten (totaal 4 workshops – zie hieronder)
- 14.55   Workshopronde 2 – duur: 45 minuten (totaal 4 workshops – zie hieronder)
- 15.40   Pauze met drankje en hapje
- 16.00   Plenaire afsluiting met panelgesprek
- 16.45   Netwerkborrel
- 17.30   **Einde**

Overzicht van workshops

Workshop 1: Rechten en bescherming op social media,
over herkennen van online haat en juridische grenzen [duur: 45 minuten]

Ongeveer de helft van alle politici in Nederland heeft te maken met een vorm van geweld of agressie. Wijk je af van de norm (man, wit, hetero, wo-opgeleid, et cetera), dan neemt de kans op haat flink toe. Zo krijgt zo'n 80-95 procent van de vrouwelijke politici op enig moment in hun carrière te maken met een vorm van geweld, waaronder online haat. Dat heeft serieuze gevolgen: online haat meemaken kan leiden tot dat politici zich terugtrekken van sociale media, zich niet meer vrij uitspreken en zelfs kunnen uitvallen.

In deze workshop leer je hoe online haat te herkennen en waar de juridische grenzen liggen. Ook krijg je handelingsperspectief mee, en leer je hoe je als politieke sector samen in actie komt.

De workshop wordt geleid door Devika Partiman, directeur van stichting Stem op een Vrouw.

Workshop 2: Psychosociale effecten van agressie en bedreiging,
impact onderzoeks- en praktijkkennis [duur: 90 minuten]

Een besluitvormende en beeldbepalende functie in het openbaar bestuur kan negatieve en soms bedreigende reacties oproepen bij burgers. Hoe iemand daarmee omgaat hangt onder andere af van de soort gebeurtenis, de persoonlijkheid, de persoonlijke geschiedenis en van iemands veerkracht op dat moment.

ARQ heeft onderzoek gedaan naar de psychosociale effecten van bedreiging (2020 en 2022). De onderzoeken zijn gebaseerd op interviews met bedreigde burgemeesters, wethouders, journalisten, Tweede Kamerleden, officieren van justitie en rechters. Daarnaast ondersteunt ARQ IVP bedreigde publieke ambtsdragers zodat zij hun werk kunnen blijven doen.

In deze workshop wordt onderzoeks- en praktijkkennis gedeeld over de psychosociale impact van agressie en bedreiging. Daarnaast gaan we met elkaar in gesprek over tips en aanbevelingen.

De workshop wordt geleid door Ine Spee, senior crisis-adviseur bij ARQ IVP.

Workshop 3: Agressief en grensoverschrijdend gedrag
het waarborgen van je veiligheid en vindbaarheid op social media [duur: 45 minuten]

Omgaan met online bedreigingen nemen hand over hand toe in steeds meer beroepsgroepen. In geen enkel geval “hoort het er gewoon bij”, en opmerkingen als; “Trek het je niet aan” of “Ach het is volslagen onzin” doen af aan de ernst.

In de workshop gaan we kijken hoe de veiligheid op social media beter gewaarborgd kan worden en kijken we hoe “vindbaar” je bent op social media. Hierbij kunnen deelnemers eigen ervaringen inbrengen. En zullen er een aantal voorbeelden uit de praktijk de revue passeren.

Vervolgens kijken we wat te doen als je via social media wordt bedreigd. Welke stappen kun je zetten en hoe verlaag je daarmee de impact op jezelf.

De workshop wordt geleid door Fenno Moes (1964). Fenno geeft ruim 30 jaar trainingen en workshops in het omgaan met agressief en grensoverschrijdend gedrag. De laatste jaren is daar omgaan met online bedreigingen aan toegevoegd. Hij verzorgt en verzorgde vanuit zijn Agressieacademie trainingen voor Persveilig, Raad voor de rechtspraak, Sociale diensten, Gemeentes, Zorginstellingen, KNMT, LHV, etc. En dit alles met een gezonde dosis humor. Hij is (mede) auteur van ”Het grote Beïnvloedingsspel” en het “Communicatiespel”.

Workshop 4: Veilig wonen voor decentrale bestuurders * onder voorbehoud *
inzichten en praktische tips van DSP-groep en CCV [duur: 45 minuten]

In deze workshop presenteren Manja Abraham en Tjisse Bosch van DSP-groep en adviseur van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), de resultaten van hun onderzoek naar intimidatie van decentrale bestuurders en de regeling 'Veilig Wonen'. Deze regeling heeft als doel de veiligheid van bestuurders in hun eigen woonomgeving te vergroten door middel van preventieve beveiligingsmaatregelen.

De workshop geeft een overzicht van de bevindingen uit de onderzoeken van DSP-groep, waaronder concrete aanbevelingen voor het verbeteren van de beveiliging en het vergroten van de weerbaarheid van politieke ambtsdragers. Het CCV zal aanvullende praktijkervaringen delen vanuit hun huisbezoeken aan decentrale bestuurders en concrete tips geven voor een veilige woonsituatie. Samen vormen deze inzichten een waardevolle aanvulling op het thema van het symposium Democratie in Dialoog, waarbij we ingaan op het belang van een veilige en stabiele omgeving voor decentrale bestuurders om de democratie te beschermen.

Waarover gaat de workshop?

- Inzichten uit het onderzoek naar intimidatie van decentrale bestuurders.
- Evaluatie van de regeling ‘Veilig Wonen’ en aanbevelingen voor verbetering.
- Praktische tips van CCV-experts die werken aan de beveiliging van woonomgevingen voor politieke ambtsdragers.
- Een interactieve sessie met ruimte voor vragen en het delen van ervaringen.

Deze workshop biedt praktische handvatten en concrete voorbeelden, waardoor decentrale bestuurders geïnformeerd worden over wat zij kunnen doen om hun eigen veiligheid te vergroten.